

ΤΟ ΚΑΡΡΟΝ

Το κάρρον ἤρχετο μακρόθεν, φορτωμένον χῶμα. Τὸ ἔσυρε μονάχον του ἐν ἄλογον, οἰκτρὸς ψαρρὸς ροσσινάντης κάτισχνος, τὸ ἐτράβα ἐπωδύνως, ἀναστελλόμενος σχεδὸν κατὰ πᾶν βῆμα, ὄπερ ἔκαμνεν ἀσθμαίνων. Ὁ καρραγωγεὺς, ἀθηναῖος καρραγωγεὺς, ὡσεὶ τριακοντούτης, μὲ πλατύγυρον καπέλλον καὶ ἐπανωβράκια πλακιώτου, παρηκολούθει εἰς ἀπόστασιν τινὰ πεζός, τὰς χεῖρας του συμπεπλεγμένας ἔχων ἐξοπίσω του, καὶ περασμένον τὸ καμτσίκι μεταξύ, βραδέως. Τὸ χῶμα εἶχε προφανῶς ριφθῆ ἐντὸς κατὰ μεγάλας πτυαριάς, εἶχε ἀρθῆ εἰς λόφον ἐν τῷ μέσῳ, εἶχε πατηκωθῆ εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ χωρῆ πλεόν οὔτε δάκτυλον. Ἀλλὰ τὸ ἄθλιον τετραπόδον, τὸ ἔσυρεν, εὐσυνειδήτως ἐν τοσοῦτῳ, παρ' ὄλον του τὸ φυσαλέον ἀγκομάχημα προὔχῳρει, ἐκινεῖτο, τανύον τῶν κνημῶν αὐτοῦ τῶν καλαμίνων τοὺς μυῶνας, καὶ καταβάλλον πᾶσαν τὴν ἀλκὴν τῶν ἀπεψιλωμένων κρέατος ἰσχύων του. Τὸ γηραλέον του τὸ δέρμα, ἦτο κολλημμένον ἐπὶ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, ὡσεὶ μεμβράνη, θὰ ἠμποροῦσες νὰ τὰς ἀριθμήσης ὡς διεγράφοντο τοιουτοτρόπως ὀπισθεν, κατὰ ραβδώσεις, οἰονεὶ ἀνάγλυφοι, χωρὶς νὰ παρεντίθεται οὔτε ἰδέα κἂν σαρκός. Αἱ συναρθρώσεις τῶν κοκκάλων του ἐφαίνοντ' ὡσεὶ σκελετοῦ ἀνατομείου, ἐπιταυτῶ συναρμολογηθέντος ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς μάθημα, προέβαλλον θρασέως πανταχόθεν, ἐνόμιζες πῶς τώρα τὸ πετσί του θὰ ἐρρήγνουσιν, διὰ νὰ ἐξέλθουν πᾶσαι ἐν στιγμῇ εἰς φῶς. Ὡς ἔβαινε, ἤκουετ' ὁ κριγμὸς των, καθὼς ἐν τῇ κινήσει συνεκρούοντο κ' ἐτείνοντο, ἢ κεφαλὴ του ἐκινδύνευε νὰ ἀκουμβήσῃ εἰς τὴν γῆν, κεκυφύια διαρκῶς, καὶ ὁ λαιμὸς ἐκαμπυλοῦτο, καὶ ἡ ράχις ἐκυρτοῦτο, ἐν τῷ ἀγῶνι ὅστις ἐξηνάγαζεν ὄλον τὸ δυστυχές του σῶμα νὰ βαδίξῃ.

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτῆς, πρὸς τὸν αὐχένα, πληγὴ εὐρεία ἔχασκεν ἐρυθροπέλιδνος, ὡσὰν νὰ ἀφηρέθη τμήμα τι βιαίως, τὰ χεῖλη τῆς τὴν περιέβαλλον, κατὰμαυρα, διερωγότα, κ' ἐσχημάτιζον ὡσεὶ ἐσχάραν κυκλικήν, εἰς δὲ τὸ βάθος τῆς διεκρίνετο ὑπολευκάζον τὸ ὄστουν. Καὶ τὸν κατεσκληρότα του αὐτὸν κορμόν, περιεπτύσσοντο ἡμίβρωτα λωρία, ἰμάντες φαγωμένοι καὶ κατὰτριπτοι, ραχώδη χάμουρα, συνδέοντα πρὸς τὰ προβάλλοντα ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν κοντάρια, κρατοῦντ' αὐτὸν δεμένον πρὸς τὸ ραμπαδόξυλον, συνέχοντα τὰ πισινά του, ἢ προσαρμόζοντα τὸ σαμαράκι ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς του στήλης. Καὶ οὕτως εἴπετο κατόπιν ὁ τοῦ κάρρου σκελετός, τετράγωνος, τὸ χρῶμα ἀμαυρός, ἀνάλογος πρὸς τὸ συσσωρευμένον χῶμα ἐν αὐτῷ, ἀπὸ σανίδων πεπαλαιωμένων καὶ μακρὰν δουλείαν διηγουμένων, μὲ τοὺς δύο του τροχοὺς στρογγύλους, λασπωμένους, στρεφομένους, τρίζοντας, ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν. Καὶ ἔλεγες ὅτι ὁ ἦχος οὗτος ὄν ἐξέπεμπον γυρίζοντας, ἐνούμενος πρὸς τοῦ ἀλόγου τὸ κοπῶδες ἄσθμα, ἦτο ὡς γόος τις ἀόριστος καὶ ἀναρθρος, παράπονον θρηνώδες ὅπερ ἔθαλλον, ἐν ἀδελφότητι καμάτου, δυστυχίας, τὸ ἄψυχον τὸ ξύλον ἅμα καὶ τὸ ἔμψυχον τετράποδον...

* * *

Διέβαιναν λοιπόν, φερόμενον καὶ φέρον, τῆς ἐρήμου συνοικίας τὰς ὁδοὺς, ἀργά, ὑπὸ τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου τὸ τραχύ. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν στενῶν τῶν δρόμων τῆς, τὸ κύλισμα τοῦ κάρρου ἀντεβόα, ὁμοιόμορφον, μονότονον, βαρὺ, ξηρόν, ἀνιαρόν, βάνουσον, ἀγροῖκον. Ὁ ὀδηγός του, νυσταλέος, κουρασμένος ἴσως καὶ αὐτός, μὲ τὸ κεφάλι του χωμένον κατὰ βάθος ὑπὸ τοὺς ἀντεστραμμένους, χαμαὶ νεύοντας γύρους τοῦ καπέλλου του, ἐβάδιζε μὴ ἐπειγόμενος, σιγῶν ὡς ἐπιτοπολύ, ὡς βυθισμένος εἰς σπουδαίας σκέψεις, ἢ συρίζων ποῦ καὶ ποῦ δημῶδες ἄσμα. Ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρόν, μόνον, ὡς ἐνθυμούμενος, ἔβαλλε λαρυγγῶδες ἐπιφώνημα, ἐξέφερ' ἐπιτακτικὴν ἀποστροφὴν πρὸς τὸ προβαῖνον ζῶον, ἐσφενδόνιζε

μέχρις αὐτοῦ χυδαίαν βλασφημίαν, ὡς διὰ νὰ ὑπομνήσῃ ὅτι ἐκεῖ ἦτον καὶ ἐπιταχύνη τὴν πορείαν του. Δὲν εἶχεν ὁμως καν καὶ ἐπικλήσεων ἀνάγκην, τὸ ἀχθοφόρον κτήνος, ὡς ἐφαίνετο. Διότι ἂν καὶ βραδέως, ὑπέϊκον εἰς κηθεῖσαν πολυχρόνιον ἔξιν καταδήλως, παντοιοτρόπως ἀσκηθὲν ὠμῶς ἀρχήθην, εἰς μόχθους ἐγκαταβιῶσαν ἀσυνήθεις, ἐξετέλει τὸ καθήκον του δεόντως, ἐφ' ὅσον τοῦ ἐπέτρεπεν ἡ δύναμις. Ἀναίσθητον πρὸς τοῦ σημειοῦντος ἤδη φλογεροῦ ἄστρου μεσημβρίαν τὰς ἀκτίνας, ἀφρόντιστον πρὸς τῆς ἰδίας του ἰσχύος τὴν προφανῆ ἔλλειψιν, ἀδιάφορον πρὸς τοῦ φορτίου τὸ ὑπέρογκον, ἐναλλάσσει ἐπαλλήλους, τοὺς ἀσθενεῖς πόδας του, διαμείβει τὰς ἰσχνὰς του κνήμας, μῆκνυει τοὺς μηρούς, κάμπτει τὰ γόνατα. Ἀπλόνεται τὸ ἀργασμένον του τομάρι ὑπὸ τὴν προσπάθειαν, συστέλλεται ἢ ἐκτυλίσσεται, ρικνοῦται ἢ τεζάρεται, νὰ εὐκολύνη τῶν ἰσθῶν τὸ παίξιμον. Στηρίζοντ' αἱ ὄπλαί του εἰς τὸ ἔδαφος στερρῶς, τὰ νεῦρα τείνονται, ἀνδρίζονται τὰ γυῖα, κοπιάζουν αἱ ἰγνύς. Ἀπὸ τοῦ λευκωποῦ μετώπου του, κατὰ χονδρὰς σταγόνας, πίπτει ὁ ἰδρῶς, θρόμβους ὀγκώδεις, ἐπαφίνοντας εὐρείαν τὴν κηλίδα καταγῆς. Παρίσταται ἐν γένει προικισμένον ὑπὸ ἀντοχῆς παθητικῆς μεγάλης, ἥτις πολλάκις εἶνε μᾶλλον χρήσιμος, παρὰ αὐτὴ ἡ ἐνεργὸς ρώμη. Τὰ βλέμματα ἔχει προσηλωμένα σταθερῶς πρὸς τὰ ἐμπρός, δηλαδὴ χάμω, κ' αἱ παρωτίδες ἐμποδίζουν νὰ κυττάξῃ πλάγια. Ἄλλά, ἡ ὄρεξις του, καὶ χωρὶς αὐτῶν, δὲν θὰ τὸ ἐκινούσε νὰ ἰδῇ τί τρέχει τάχα γύρω του. Ἴσως ἀκόμη, μάλιστα, οὔτε καὶ κάτω ποῦ κυττάζει βλέπει ἀπολύτως τίποτε. Ὅλας του τὰς δυνάμεις, σωματικὰς ἢ διανοητικὰς ἢ ψυχικὰς, φαίνεται νὰ τὰς συνεκέντρωσεν ἀνεπιγνώτως στὴν δουλειάν του, καὶ εἰς αὐτὴν μόνην, νὰ προσέξῃ. Τὸ βάδισμά του, μ' ὄλην τὴν κατὰ στιγμήν ἀναστολήν του, διὰ νὰ ἀναπνέῃ, εἶν' ἐν τούτοις συνεχές, καὶ ἀμετάβλητον, καὶ ἀπαράλλακτον, ὅπως ἐπίσης συνεχῆς καὶ ἀπαράλλακτος ὁ συνοδεύων τοῦτο γόος τῶν τροχῶν καὶ ὁ βαθὺς ἀνασασμὸς του. Μηχανῆ θὰ ἐπίστευες, ἅπαξ εἰς κίνησιν τεθεῖσα, καὶ πιστῶς ἀκολουθοῦσα τὴν δοθεῖσαν αὐτῇ